

soud zjistil, že v dubnu 1920 nebylo lze v celých Klatovech vůbec žádné citrony dostati, že obžalovaný Josef M. z Chudeřína u Teplic byl v oné době u hokynářky Josefy K-ové v Klatovech a že byl přítomen právě tomu, když jedna paní u jmenované hokynářky kupovala citron a že K-ová žádných citronů v obchodě neměla a zákaznici odbyla s poukazem na to, že v Klatovech citrony nelze dostati. Obžalovaný M., který věděl, že se v Teplicích citrony prodávají, nabídl se manželé jmenované hokynářky Františku K-ovi, že mu nějaké citrony pro jeho obchod zaopatrí; M. brzy na to koupil na trhu v Teplicích od nezjištěných prodavačů celkem 200 kusů citronů a citrony tyto prodal K-ovým. Citrony, o něž jde, byly tehdy do Čech přes hranice podloudně dopraveny a následkem toho prodávaly se na trhu v Teplicích draho. V jednání obžalovaného Josefa M-a nelze sledovati skutkové podstaty přečinu řetězového obchodu, poněvadž činnost jeho záležela v tom, že přepravil citrony s místa, kde jich byl dostatek, na místo, kde tehdy citronů vůbec nebylo, čímž vyrovnával poměry, jež byly nepříznivé pro spotřebitele; jeho činnost nebyla pro spotřebitele ani hospodářsky neužitečná ani škodlivá, naopak byla s prospěchem, a nelze proto mluvit o tom, že se obžalovaný M. vsunul jako neužitečný a škodlivý článek do přechodu zboží ku spotřebitelům. Než ani z té okolnosti, že šlo o citrony, z cizozemsko podloudně přes hranice dopravené a následkem toho již na trhu v Teplicích draho prodávané, nelze usuzovati, že by činnost obžalovaného byla pletichářskou po rozumu shora citovaného zákonného ustanovení. Vždyť obžalovaný Josef M. neměl na podloudně dopravě citronů z cizozemsko účasti a jeho činnost nastala teprve tehdy, když podloudná doprava citronů těch dávno již byla skončena.

Čís. 444.

Podmíněný odklad trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a nař.).

Nabyli-li odsuzující rozsudek právní moci, jest vyloučen návrh na povolení podmíněného odkladu trestu tehdy, bylo-li o něm v rozsudku rozhodnuto a to ať k návrhu obžalovaného či bez tohoto, ať rozhodnutí pojmato do výroku rozsudečného či pouze uvedeno v důvodech rozhodovacích.

Předpis §u 23 cit. zákona o dodatečném povolení podmíněného odkladu trestu nevztahuje se na rozsudky, jež byly vyneseny po 28. říjnu 1919.

(Rozh. ze dne 14. května 1921, Kr II 226/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do usnesení krajského jako odvolacího soudu lichevního v Novém Jičíně ze dne 10. května 1920, jímž bylo usnesení okresního jako lichevního soudu v Novém Jičíně ze dne 4. března 1920 zrušeno, a okresnímu jako lichevnímu soudu v Novém Jičíně uloženo, by podrobil žádost Růženy R-ové za přiznání podmíněného odkladu trestu příslušnému jednání a rozhodnutí ve smyslu §u 7 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 562 sb. z. a n.

Rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu lichevního v Novém Jičíně ze dne 10. května 1920 porušen byl zákon v ustanovení §§ 7 a 23 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního jako lichevního soudu v Novém Jičíně ze dne 20. února 1920 odsouzena byla Růžena R-ová pro přešupek předražování dle řu 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jehož se dopustila dne 27. listopadu 1919, k tuhému vězení na 14 dnů, dle řu 389 tr. ř. k náhradě nákladů řízení trestního a dle řř 22 cit. zákona ke ztrátě veřkerého práva volebního a volitelnosti. V důvodech tohoto rozsudku bylo vysloveno, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, a že odsouzení jest bezpodmínečné. Dle protokolu o hlavním přeličení prohlásila Růžena R-ová, že jest s rozsudkem a trestem spokojena a že žádá pouze za odklad trestu na 10 dní, kteréžto žádosti za souhlasu veřejného žalobce bylo vyhověno. Podáním ze dne 2. března 1920 žádala Růžena R-ová, by jí byl přiznán podmínečný odklad výkonu trestu, kterážto žádost usnesením okresního soudu ze dne 4. března 1920 prohlášena byla za nepřipustnou s tím odůvodněním, že otázka podmínečného odkladu trestu je právoplatně rozhodnuta. Na stížnost Růženy R-ové bylo usnesení okresního soudu rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu lichevního v Novém Jičíně ze dne 10. května 1920 zruřeno a okresnímu jako lichevnímu soudu v Novém Jičíně uloženo, by podrobil žádost Růženy R-ové příslušnému jednání a rozhodnutí ve smyslu řu 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. Odvolací soud odůvodňuje rozhodnutí své tím, že dle ř 23 zákona o podmínečném odsouzení může nalézací soud povolit dodatečně podmínečný odklad trestu, byl-li kdo odsouzen pro čin trestný, spáchaný po 28. říjnu 1918, že v té příčině není žádného obmezení a že ustanovení ř 23 cit. zákona vztahuje se na rozsudky bez rozdílu na dobu vynesení, zejména bez rozdílu na tu okolnost, byl-li vynesen před 28. říjnem 1919 (t. j. den účinnosti zmíněného zákona). Odvolací soud vyslovuje dále právní názor, že lichevní okresní soud neměl vůbec příčiny, vyslovovati se o nepovolení podmínečného odkladu trestu a toto nepovolení odůvodňovati, ježto obžalovaná Růžena R-ová návrhu na podmínečné odsouzení neučinila a ježto dle ř 4, odstavec druhý prováděcího nařízení ze dne 11. listopadu 1919, čís. 598 sb. z. a n. rozhodnutí o podmínečném odsouzení po-jato býti má do rozsudku jedině, byl-li výslovně zamítnut návrh, v té příčině podaný. Rozhodnutí odvolacího soudu jest právně mylné. Dle ř 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. má výrok o podmínečném odsouzení zpravidla býti pojat do rozsudku. Odchýliti se od tohoto pravidla lze se jen výjimečně, na př., jak zákon sám uvádí, proto, že napřed nutno konati řetření. Z toho plyne, že v případech, kde pohotovky jsou všechny podmínky pro bezodkladné prohlášení výroku o podmínečném odsouzení, výrok ten v rozsudcích vynesených po 28. říjnu 1919 má býti obsažen, a to ať v pozitivním či negativním smyslu, při čemž pak co do formy tohoto výroku platí předpisy nařízení vlády republiky Československé ze dne 11. listopadu 1919, čís. 598 sb. z. a n. Výklad soudu odvolacího, jakoby, nebylo-li tu návrhu, odepření odkladu nepatřilo do rozsudku vůbec, nemá opory v tomto nařízení, z něhož lze jen odvoditi, že rozhodnutí v takovém případě náleží jen do důvodů rozsudkových, a přičilo by se řu 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., dle jehož imperativní stylisace má býti zásadně o otázce podmínečného odkladu

trestu vždy v rozsudku rozhodnuto. Odstavec prvý § 4 nařízení č. 598/19 mluví výslovně o nálezu rozsudkovém, a též smysl dlužno přikládati také dle kontextu a se zřetelem na právě dotčené ustanovení § 7 zákona č. 562/19 i slovu »rozsudek« v odstavci druhém téhož paragrafu. V případě, o který se jedná, obžalovaná Růžena R-ová, byvši po vynesení rozsudku dle protokolu o hlavním přelíčení poučena o opravných prostředcích, prohlásila, že jest s rozsudkem a trestem srozuměna. Rozsudek nabyt tím právní moci ve všech svých částech a správně byla okresním soudem lichevním usnesením ze dne 4. března 1920, prohlášena za nepřipustnou žádost za povolení podmíněčného odsouzení, nesprávně naproti tomu odvolacím soudem lichevním rozhodnutím ze dne 10. května 1920, porušujícím zásadu materiální i formální právoplatnosti — usnesení to zrušeno a okresnímu soudu uloženo, by o věci, právoplatně již rozhodnuté, opětně jednal. Pokud odvolací soud opírá své stanovisko, dle něhož obžalovaná R-ová byla oprávněna, vznésti po právomoci rozsudku návrh na přiznání podmíněčného odkladu výkonu trestu, o § 23 zákona o podmíněčném odsouzení, vykládá ustanovení to zřejmě mylně, vztahuje je i na rozsudky, vynesené po 28. říjnu 1919, ačkoliv ustanovení toho užití lze pouze na rozsudky vynesené před 28. říjnem 1919, což jasně plyne ze zařazení § 23 pod »ustanovení závěrečná a přechodná« a ze slovního znění, z něhož plyne, že dodatečně povolen býti může podmíněčný odklad trestu pro činy, po 28. říjnu 1918 spáchané. Přechodné toto ustanovení vztahuje se tedy pouze na činy, před platností nového zákona, t. j. do 28. října 1919 již právoplatně rozsouzené, ale dosud trestem neodpykané. Kdyby nebyla návrhu obžalované bránila právní moc rozsudku, odepřevšího obžalované podmíněčné odsouzení, byl by býval návrh na dodatečné rozhodnutí o nároku na podmíněčný odklad výkonu trestu ovšem přípustným, ale nikoli podle § 23, nýbrž proto, že zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. v žádném ze svých ustanovení nepraví, kdy návrh na podmíněčný odklad výkonu trestu má býti podán a nevyklučuje dodatečné podání jeho ani po právní moci rozsudku, nerozhodli-li nalézací soud z jakékoliv příčiny o otázce podmíněčnosti či nepodmíněčnosti svého odsuzujícího rozsudku.

Čís. 445.

Novelou ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920 byl zrušen § 395 tr. ř. v celém rozsahu.

Trestní soudce není nadále povolán, by určoval výši útrat zastupování neb obhajoby.

(Rozh. ze dne 17. května 1921, Kr I 360/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost generální prokuratury na záštitu zákona do několika usnesení krajského jako odvolacího soudu v Chebu z června-září 1920, jimiž bylo jednak zrušeno určení útrat zastupování pokud se týče obhajování, jednak zamítnut návrh na určení těchto útrat.